

KLASTRITE ARENDAMISE TOETUSMEETME TAOTLUSTE VALIKUMETOODIKA

1. Taotluse hindamise korraldamine

- 1.1. Nõuetele vastavaks tunnistatud taotlusi hindavad valdkondlikud eksperdid. Iga taotlust hindab vähemalt 2 valdkondlikku eksperti käesoleva valikumetoodika punktis 2 toodud hindamiskriteeriumite alusel.
- 1.2. Taotluse hindamise käigus võib ekspert EASi ettevõtluskonsultandi (edaspidi: *konsultant*) kaudu küsida taotleja esindajalt taotluses esitatud andmete osas täpsustusi ja taotluse hindamiseks vajalikku informatsiooni. Ekspert taotlejat ei külasta ega küsitle.
- 1.3. Taotluse hindamisel võetakse arvesse nii taotluses sisalduv kui taotlejalt täiendavalt saadud lisainformatsioon, samuti muud ekspertidele teadaolevad hindamist mõjutavad tõendatud asjaolud.
- 1.4. Taotlusi hinnatakse käesoleva valikumetoodika alusel punktis 2 loetletud 5 valikukriteeriumi läbi, skaalal 0-4, kus 0 on minimaalne ja 4 maksimaalne hinne. Igale valikukriteeriumile on antud osakaal. Hindamine toimub täisarvudes (0; 1; 2; 3; 4) ning valikukriteeriumite hinded ja hindamise koondhinne arvutatakse täpsusega kaks (2) kohta pärast koma.
- 1.5. Käesolevas valikumetoodikas on kirjeldatud hinded: 0 = puudulik, 2 = keskpärane ja 4 = väga hea. Hinne 1 on hinnete 0 ja 2 vahepealne hinnang ja hinne 3 on hinnete 2 ja 4 vahepealne hinnang.
- 1.6. Hindamise tulemusena koostab ekspert taotluse hindamisaruande, milles sisalduvad kriteeriumite ja alakriteeriumite hinded, taotluse koondhinne ning põhjendused.
- 1.7. Konsultant edastab hindamisaruanded hindamiskomisjonile.
- 1.8. Hindamiskomisjon analüüsib taotlustele antud eksperthinnanguid ja kas:
 - 1.8.1. kinnitab lihthälteenamusega ekspertide poolt taotlusele hindamismetoodika alusel antud hinnangu, sellisel juhul kujuneb taotluse koondhindeks ekspertide poolt antud viie (5) valikukriteeriumi kaalutud hinnete aritmeetiline keskmine;
 - 1.8.2. Hindamiskomisjonil on õigus põhjendatud juhtudel muuta ekspertide antud koondhinnangut, põhjendused protokollitakse. Sellisel juhul kujuneb taotluse koondhindeks komisjoni liikmete poolt antud viie (5) valikukriteeriumi kaalutud hinnete aritmeetiline keskmine.
- 1.9. Taotluse valikukriteeriumite hinded ja koondhinne arvutatakse täpsusega kaks (2) kohta pärast koma.
- 1.10. Taotluste hindamise tulemusena koostatakse taotluste pingeriida ning taotlused kuuluvad rahuldamisele vastavalt pingereale taotlusvoorus toetusteks eraldatud vahendite lõppemiseni.
- 1.11. Taotlus ei kuulu rahuldamisele juhul, kui selle hindamisel antud koondhinne jääb alla 2,50 või kui ühte käesoleva hindamismetoodika punktis 2 loetletud hindamiskriteeriumi hinnatakse hindega alla 2,00 või kui taotlusvooru eelarve on täitunud.
- 1.12. Taotlus kuulub rahuldamisele, kui taotluse koondhinne on vähemalt 2,50, kui kõigi hindamiskriteeriumide hinne on vähemalt 2,00 ning taotluse rahastamise summa ei ületa taotlusvooru eelarvet. Juhul kui lävendi ületavate taotluste summa ületab taotlusvooru eelarve, rahuldatakse taotlused vastavalt hindamise tulemusena tekkinud pingereale.
- 1.13. Juhul kui hindamise tulemusena saavutavad projektid võrdse tulemuse, siis eelistatakse projekti, millel on suurem omafinantseeringu määr. Juhul kui projektide omafinantseeringu määr on võrdne, siis eelistatakse projekti, mis on saavutanud

valikukriteeriumi 1 „Projekti mõju meetme eesmärkide saavutamisele“ raames kõrgeima koondhinde.

1.14. EAS teeb hindamiskomisjoni ettepaneku alusel taotluste rahuldamise, osalise rahuldamise, kõrvaltingimustega rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse.

2. Taotluse valikukriteeriumid ja nende osakaalud, alakriteeriumite ja aspektide hinnete kirjeldused

KRITEERIUM 1 Projekti mõju meetme eesmärgi ja tulemuste saavutamisele – 50% koondhindest	Projekt on puudulik (hinne „0“)	Projekt on keskpärane (hinne „2“)	Projekt on väga hea (hinne „4“)
<p>Alakriteerium 1.1 Projekti mõju klatri partnerite rahvusvahelise konkurentsivõime tõstmisele nutika spetsialiseerimise kasualades Kaal 30%</p> <p><u>Hinnatakse projekti</u> ühisturundus- ja arendustegevuste ning rahvusvaheliste tegevuste mõju eesmärgi saavutamisele.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Projektil puudub mõju partnerite rahvusvahelise konkurentsivõime tõstmisele. • Arendustegevused ei ole kirjeldatud ning põhjendatud ja nende mõju partnerite rahvusvahelise konkurentsivõimele on kaheldav. • Turundustegevused ei ole ühised, vaid on suunatud üksikute partnerite eraldi turundamisele. • Valitud sihtturud ja turunduskanalid ei ole seotud projekti eesmärkide saavutamiselega. 	<ul style="list-style-type: none"> • Projektil on osaline mõju partnerite rahvusvahelise konkurentsivõime tõstmisele. • Arendustegevused on planeeritud meetme eesmärgist ja partnerettevõtete vajadustest lähtuvalt, kuid oodatav mõju partnerite rahvusvahelise konkurentsivõime suurenemisele ei ole selgelt välja toodud. • Planeeritud on ühiseid turundustegevusi, kuid nende sisu, ja elluviimise viis tagavad eesmärkide saavutamise osaliselt. • Valitud sihtturud ja turunduskanalid on rahuldaval määral seotud 	<ul style="list-style-type: none"> • Projektil on selgelt põhjendatud mõju partnerite rahvusvahelise konkurentsivõime tõstmisele. • Arendustegevused on planeeritud meetme eesmärgist ja partnerettevõtete vajadustest lähtuvalt, need on loogilised ja põhjendatud ning nende tegevuste tulemusena partnerite rahvusvaheline konkurentsivõime suureneb. • Ühised turundustegevused on kirjeldatud ja põhjendatud ning need toetavad klatri eesmärkide saavutamist. • Valitud sihtturud ja turunduskanalid on seotud projekti eesmärkide saavutamiselega.

		projekti eesmärkide saavutamiseks.	
<p><u>Alakriteerium 1.2</u> projekti panus meetme tulemusnäitajate ja väljundnäitajate saavutamisse Kaal 10%</p> <p><u>Hinnatakse projekti panust:</u> - müügitulu kasvule uutest või oluliselt muudetud toodetest või teenustest; - ülikoolide ja teiste kõrgkoolidega innovatsioonialast koostööd teinud ettevõtjate ning erasektori teadus- ja arendustegevuse kulutuste osakaalu suurenemisele; -kasvualadesse kuuluvate toetust saanud ettevõtjate arvu suurenemisele.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Klatri ettevõtjatest partnerite müügitulu kasv ei tulene uutest või oluliselt muudetud toodetest või teenustest; • Projekti tegevused ei panusta ettevõtjate koostööle ülikoolidega ja teiste kõrgkoolide või T&A asutustega ning ei oma mõju teadus- ja arendustegevuste kulutuste osakaalu kasvule. • Projekti tegevuste tulemusena ei kasva kasvualadesse kuuluvate toetust saanud ettevõtjate arv. 	<ul style="list-style-type: none"> • Klatri ettevõtjatest partnerite müügitulu kasv tuleneb osaliselt uutest või oluliselt muudetud toodetest või teenustest; • Projekti tegevused panustavad osaliselt ettevõtjate koostööle ülikoolide ja teiste kõrgkoolide ja T&A asutustega ning erasektori teadus- ja arendustegevuste kulutuste osakaalu kasvule; • Projekti tegevuste tulemusena kasvab kasvualadesse kuuluvate toetust saanud ettevõtjate arv 4-6 ettevõtluspartneri võrra. 	<ul style="list-style-type: none"> • Klatri ettevõtjatest partnerite müügitulu kasv tuleneb olulisel määral uutest või oluliselt muudetud toodetest või teenustest; • Projekt panustab oluliselt ettevõtjate koostööle ülikoolide ja teiste kõrgkoolide ja T&A asutustega ning erasektori teadus- ja arendustegevuste kulutuste osakaalu kasvule; • Projekti tulemusena kasvab kasvualadesse kuuluvate toetust saanud ettevõtjate arv 10 ja enama ettevõtluspartneri võrra.
<p><u>Alakriteerium 1.3</u> projekti mõju klatri ettevõtjatest partnerite majandusnäitajate kasvule. Kaal 20%</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Klatri ettevõtjatest partnerite keskmine müügitulu ja lisandväärtus töötaja kohta ei kasva või ei ole prognoosid realistlikud ja põhjendatud. 	<ul style="list-style-type: none"> • Klatri ettevõtjatest partnerite keskmine müügitulu kasv kokku on 5% - 10% ja selle saavutamine on 	<ul style="list-style-type: none"> • Klatri ettevõtjatest partnerite keskmine müügitulu kasv kokku on >30% ja selle saavutamine on

<p><u>Hinnatakse:</u> projekti mõju klasteri ettevõtjatest partnerite müügitulu ning lisandväärtuse kasvule <u>töötaja kohta</u> ning taotluses toodud prognooside realistlikkust ja põhjendatust</p>		<p>realistlik ning põhjendatud.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klasteri ettevõtjast partnerite keskmine lisandväärtuse kasv töötaja kohta kokku on 5%-10% ja selle saavutamine on realistlik ning põhjendatud. 	<p>realistlik ning põhjendatud.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klasteri ettevõtjast partnerite keskmine lisandväärtuse kasv töötaja kohta kokku on >15% ja selle saavutamine on realistlik ning põhjendatud.
<p><u>Alakriteerium 1.4</u> projekti panus erinevate majandussektorite vahelisele majanduslikule koostööle ja klasteri ettevõtjatest partnerite väärtusahelal põhinevale koostööle Kaal 20%.</p> <p><u>Hinnatakse</u> projekti panust majandussektorite vahelise majandusliku koostöö kasvule, Eesti ettevõtjate väärtusahelate loomisele ning laiendamisele, Eesti ettevõtjate rahvusvahelistesse väärtusahelatesse jõudmisele ning Eesti ettevõtjate väärtusahelate kaudu teenitava tulu kasvule.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Projektil puudub mõju erinevate majandussektorite vahelisele majanduslikule koostööle ja klasteri ettevõtjatest partneritel puudub väärtusahelal põhinev koostöö, sh ei aita kaasatud partnerid kaasa väärtusahela tekkimisele ja toimisele. • Ei ole realistlik või ei ole esitatud vastavaid andmeid, et projekti tegevused toetavad Eesti ettevõtjate jõudmist rahvusvahelistesse väärtusahelatesse (, millega kaasneb jätkukoostöö ja ettevõtjatele majanduslik kasu ning majandustulemuste paranemine. • Planeeritud tegevused ei mõjuta müügitulu kasvu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Projekt toetab erinevate majandussektorite vahelist majanduslikku koostööd osaliselt, klasteri ettevõtjatest partnerid moodustavad väärtusahela(-id), s.h panustavad kaasatud partnerid rahuldaval määral väärtusahela tekkimisele ja toimimisele. • Projekti tegevused toetavad osaliselt Eesti ettevõtjate jõudmist rahvusvahelistesse väärtusahelatesse. • Planeeritavad tegevused soodustavad müügitulu kasvu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Projekti tulemusel kasvab oluliselt erinevate majandussektorite vaheline majanduslik koostöö ja klasteri ettevõtjatest partnerite väärtusahelal põhinev koostöö, s.h panustavad kaasatud partnerid oluliselt väärtusahela tekkimisele ja toimimisele. • Projektil tegevused aitavad otseselt kaasa Eesti ettevõtjate jõudmist rahvusvahelistesse väärtusahelatesse • Planeeritavatel tegevustel on suur mõju müügitulu kasvule.
<p><u>Alakriteerium 1.5</u> projekti panus klasteri</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Projekti elluviimise järgne tegevusplaan ei ole realistlik ning 	<ul style="list-style-type: none"> • Projekti elluviimise järgne tegevusplaan on 	<ul style="list-style-type: none"> • Projekti elluviimise järgne tegevusplaan on

<p>jätkusuutlikkuse kasvule. Kaal 20%.</p> <p><u>Hinnatakse</u> projekti mõju klatri kui organisatsiooni muutumisel iseseisvaks organisatsiooniks, mis suudab toime tulla ilma EASi klatriprogrammi toetuseta ning on ettevõtete koostööplatvorm ning koostöö initsiaator</p>	<p>jätkusuutlikkus pärast projekti lõppu ei ole tagatud, s.h projekti elluviimise järgsed tegevused ei ole kirjeldatud ning põhjendatud ja/või need ei ole realistlikud või puuduvad nende elluviimiseks vajalikud ressursid, nt inimressursid (klaster kui organisatsioon ei suuda tegutseda EASi toetusest sõltumatult)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planeeritavate tegevuste valik ei ole kompleksne, nende ulatus ei ole piisav ja selgelt eesmärgistatud, et tagada klatri kui organisatsiooni jätkusuutlikkus. • Klatri tegevuste edasise sihipärase teostamisega seotud kulude katmine ei ole tagatud. • Riskide avaldumise tõenäosus on suur (näiteks väliste negatiivsete arengutrendide tõttu) ning nende maandamine ei ole tagatud. On tuvastatav muu väline risk, mis seab kahtluse alla projekti tulemuste jätkusuutlikkuse. 	<p>tõenäoliselt realistlik ning tulemuste kestlikkus pärast projekti lõppu on tagatud osaliselt (klaster kui organisatsioon suudab tõenäoliselt tegutseda EASi toetusest sõltumatult).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planeeritavate tegevuste valik on osaliselt suunatud klatri jätkusuutlikkuse tagamisele, kuid ei ole täielikult kirjeldatud ning põhjendatud. • Klatri kui organisatsiooni edasise sihipärase teostamisega seotud kulude katmine ei ole täielikult tagatud, kuid rahalised vahendid on tõenäoliselt võimalik (osaliselt) teenuste osutamisega saada. • Riskide avaldumise tõenäosus projekti mõju saavutamise seisukohast on keskpärane, nendega toimetulek riski ilmnemisel on osaliselt tagatud. 	<p>põhjalik ja realistlik ning tulemuste kestlikkus pärast projekti lõppu on tagatud (klaster kui organisatsioon tegutseb EASi toetusest sõltumatult).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planeeritavate tegevuste valik on kompleksne, nende ulatus piisav ja selgelt eesmärgistatud, et tagada projektiga arendatava klatri kui organisatsiooni jätkusuutlikkus. • Klatri edasise eesmärgipärase tegevuse tagamiseks on olemas rahalised vahendid kuludeks või need on võimalik teenuste osutamisega teenida. • Riskide avaldumise tõenäosus projekti mõju saavutamise seisukohast on madal või maandatav kavandatud tegevuste abil.
--	--	---	---

KRITEERIUM 2 Projekti panus nutika spetsialiseerumise kasvualade peamiste eesmärkide saavutamisse – 5% koondhindest	Taotlus on puudulik (hinne „0“)	Taotlus on keskpärane (hinne „2“)	Taotlus on väga hea (hinne „4“)
<u>Hinnatakse:</u> klastri projekti tegevuste panust Eesti Arengufondi koostatud raportides toodud nutika spetsialiseerumise kasvualade alamvaldkondade arendamisesse, s.h kas klastri tegevused aitavad klastri ettevõtjatest partneritel jõuda uute ja oluliselt muudetud toodete ja teenustega turule.	<ul style="list-style-type: none"> • Projekt ei panusta nutika spetsialiseerumise eesmärkidesse. • Klastri tegevused ei ole seotud Eesti Arengufondi koostatud raportides toodud nutika spetsialiseerumise kasvualade alamvaldkondade arendamisega. 	<ul style="list-style-type: none"> • Projekt panustab kaudselt nutika spetsialiseerumise kasvuala eesmärkidesse. • Vähemalt pooled klastri tegevustest on seotud Eesti Arengufondi koostatud raportides toodud nutika spetsialiseerumise kasvualade arendamisega. 	<ul style="list-style-type: none"> • Projekt panustab otseselt nutika spetsialiseerumise kasvuala peamistesse eesmärkidesse. • Enamik (rohkem kui pooled) klastri tegevustest on seotud Eesti Arengufondi koostatud raportides toodud nutika spetsialiseerumise kasvualade alamvaldkondade arendamisega.
KRITEERIUM 3 Projekti põhjendus 20% koondhindest	Taotlus on puudulik (hinne „0“)	Taotlus on keskpärane (hinne „2“)	Taotlus on väga hea (hinne „4“)
<u>Hinnatakse:</u> projekti tegevuste sekkumisloogika arusaadavust ja mõju, projekti tegevuste, eesmärkide saavutatavust, tegevuste ajakava realistlikkust ja omavahelisi seoseid	<ul style="list-style-type: none"> • Projekti tegevused ei ole omavahel seotud ning need ei toeta eesmärkide ja tulemuste saavutamist. • Taotluses ei ole arusaadavalt sõnastatud eesmärke, mida soovitakse projektiga saavutada või ei ole need otseselt seotud 	<ul style="list-style-type: none"> • Projekti tegevused on sobivad, kuid projekt sisaldab eesmärkide ja tulemuste saavutamise seisukohast mittevajalikke tegevusi ja/või on osa tegevusi puudu. • Taotluses sõnastatud eesmärgid on arusaadavad ning 	<ul style="list-style-type: none"> • Projekti tegevused on sobivad ja aitavad parimal viisil kaasa eesmärkide ja oodatavate tulemuste saavutamisele. • Taotluses on selgelt sõnastatud konkreetset eesmärgid, mida soovitakse

	<p>olemasolevate probleemide lahendamise või arengueelduste ärakasutamisega.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tegevuste elluviimise ajakava ei ole realistlik. 	<p>tõenäoliselt on eesmärkide saavutamine planeeritud ajaperioodil võimalik. Tegevuste elluviimise ajakava on (osaliselt) alla- või üleplaneeritud, kuid see võimaldab siiski suurema osa tegevuste elluviimist.</p>	<p>projektiga saavutada sh eesmärkide saavutamine planeeritud perioodil on realistlik.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tegevuste ajakava on realistlik ning toetab eesmärkide saavutamist.
--	---	--	--

KRITEERIUM 4 Projekti kuluefektiivsus – 10% koondhindest	Taotlus on puudulik (hinne „0“)	Taotlus on keskpärane (hinne „2“)	Taotlus on väga hea (hinne „4“)
<p><u>Hinnatakse:</u> kas ettenähtud tegevused või lahendused on planeeritud väljundite ja tulemuste saavutamiseks piisavalt kuluefektiivsed ning samuti planeeritud eelarve realistlikkust ja mõistlikkust ning taotleja võimekust täiendavate püsikulude rahastamiseks</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Taotluses toodud projekti eelarve ei ole läbipaistev ja tegevused või lahendused ei ole põhjendatud ning realistlikult planeeritud. • Taotluse eelarves välja toodud kulud on turuhinnast üle- või alahinnatud ja toetuse kasutamine ei ole kuluefektiivne. • Taotlejal ei ole võimekust täiendavate püsikulude katmiseks. 	<ul style="list-style-type: none"> • Taotluses toodud projekti eelarve on üldine ja/või tegevusteks planeeritud kulud ei ole nende elluviimiseks optimaalsed või on osaliselt põhjendamata. • Taotluse eelarves välja toodud kulud vastavad osaliselt turuhinnale. • Taotleja on võimeline täiendavaid püsikulusid osaliselt rahastama. 	<ul style="list-style-type: none"> • Taotluses toodud projekti eelarve on detailne, kirjeldatud ja põhjendatud, tegevusteks planeeritud kulud on optimaalsed ja kuluefektiivsed ning projekti elluviimise seisukohast põhjendatud. • Kõik taotluse eelarves välja toodud kulud vastavad ligikaudu turuhinnale, toetuse kasutamine on kuluefektiivne. • Taotlejal on võimekus rahastada kõiki vajalikke täiendavaid püsikulusid.

KRITEERIUM 5 taotleja, klatri partnerite ja partnerite suutlikkus projekti ellu viia– 15% koondhindest	Taotlus on puudulik (hinne „0“)	Taotlus on keskpärane (hinne „2“)	Taotlus on väga hea (hinne „4“)
<p><u>Hinnatakse:</u> kas taotlejal ja klatri partneritel on projekti elluviimiseks vajalikud teadmised, oskused ja kogemus, varasem koostöökogemus ning õiguslikud, organisatsioonilised ja tehnilised eeldused projekti elluviimiseks kavandatud viisil</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Projekti elluviimise võimekus ei ole tõendatud. Klatri projektijuhil ei ole kogemusi, teadmiseid ega oskuseid, et tagada projekti eesmärkide elluviimine ning jätkusuutlikkus. • Projekti meeskond on komplekteerimata, enamik peamisi võtmekompetentse on puudu ning vastusvaldkonnad on jaotamata. • Erinevad projekti elluviimiseks vajalikud eeldused ei ole tagatud ning neid ei ole võimalik täita. 	<ul style="list-style-type: none"> • Projekti elluviimise võimekus on keskpärane. • Klatri projektijuht on viimase kolme aasta jooksul viinud ellu väiksemas mahus projekte (sh nendes puudusid üldse või oli partnerite arv väike), kuid puudub või on väike varasem kogemus koostöö edendamistel ettevõtjate ja teiste organisatsioonide vahel. • Projekti meeskond on piisava suurusega projektis kavandatud tegevuste teostamiseks, kuid osa vajalikke üldised ja/või valdkondlike kompetentse puuduvad ja/või vastutusvaldkonnad ei ole selgelt jaotatud. • Erinevad projekti elluviimiseks vajalikud eeldused ei ole tagatud, kuid taotlejal on selge plaan, kuidas vajalikud eesmärgid saavutada. 	<ul style="list-style-type: none"> • Projekti elluviimise võimekus on väga hea. • Klatri projektijuht on viimase kolme aasta jooksul viinud ellu projektiga samas mahus projekte sh sarnaseid tegevusi rahvusvahelisel tasandil ning projektijuhil on varasem kogemus koostöö edendamises ettevõtjate vahel (sh erinevatest majandusharudest) või ettevõtjate ja teiste organisatsioonide vahel. • Projekti meeskond on komplekteeritud ning kõik vajalikud kompetentsid (s.h nii üldised (nt juhtimiskompetents, turunduskompetents vmt) kui ka vastava valdkonna erialased kompetentsid on olemas ja vastutus jagatud. • Erinevad projekti elluviimiseks vajalikud eeldused projekti

			teostamiseks ja eesmärkide saavutamiseks on tagatud.
--	--	--	--